

SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS VETERINÄRFÖRBUND

Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarvike- ja terveysosasto / kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

21.6.2010

**Asia: LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE
ELINTARVIKELAIN MUUTTAMISESTA**

Viite: HARE nro MMM033:00/2010

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Eläinlääkäriliiton mielestä lakimuutoksen tavoite eli hallinnon keventäminen on kannatettava, mutta esitetyt keinot eivät kaikilta osin ole onnistuneita. Esityksessä valvonnan painopistettä siirretään ennaltaehkäisystä jälkivalvontaan, kun käytännössä pitäisi toimia juuri päinvastoin. Ennakolta tarkastamisessa on mahdollista varmistaa hygieeninen tuotanto alusta alkaen, kun jälkivalvonnassa pahimmillaan puutteet huomataan vasta kun vahinko on jo tapahtunut.

Lakiesityksen perusteluissa mainitaan, että elintarvikevalvonnasta johtuvaa hallinnollista taakkaa elintarvikealan yrityksille on arvioitu kevään 2010 aikana ja selvitys valmistuu kesällä 2010. Tämän selvityksen tulokset tulisi hyödyntää lakimuutoksen teossa ja olisi ollut jopa luontevaa tehdä lakiesitys vasta kun toimijoiden käsitykset hallinnon taakasta on arvioitu. Joissain tapauksissa valvonta ennen toiminnan aloittamista on oletettavasti toimijan kannalta etu, koska tällä tavalla toiminta voidaan alusta asti suunnitella ja toteuttaa oikein. Toimijalla tulee myös olla oikeus saada ohjeita elintarvikkeiden turvallisesta tuottamisesta ja lainsäädännön vaatimusten noudattamisesta.

Valvonnan kehittämisen kannalta on oleellista, että valvontaa tehdään riskiperusteisesti ja vaikuttavasti. Tällä tavalla myös hallintoa on mahdollista keventää. Elintarvikevalvonnan ei tule olla ristiriidassa elintarvikkeiden tuotannon ja laadun kanssa, vaan elintarvikealan toimijat hyötyvät toimivasta elintarvikevalvonnasta.

1§

Eläinlääkäriliitto kannattaa lisäystä valvonnan riskiperusteisuudesta.

13 §

Eläinlääkäriliiton mielestä valvonnan painopisteen siirtäminen ennakkovalvonnasta jälkivalvontaan ei ole kannatettavaa, eikä ennakkohyväksynnästä tulisi ainakaan esitetyssä laajuudessa luopua. Painopisteen siirtäminen ei myöskään välttämättä vapauttaisi valvonnan resursseja, koska todennäköisesti resursseja vaadittaisiin vastaavasti enemmän jälkivalvonnassa. Sen sijaan hyväksymismenettelyn sisältöä voisi arvioida, mikäli toimijat kokevat käytännön raskaaksi. Ennakkohyväksynnän tavoitteena tulee olla nimenomaan toiminnan lainmukaisuuden valvominen ennen toiminnan aloittamista. Jälkikäteen muutosten tekeminen on usein hankalampaa, kalliimpaa ja hitaampaa, joten ennakkohyväksyntä on myös toimijan etu.

13 a §

Eläinlääkäriliiton mielestä muun kuin elintarvikealan toimijan harjoittaman pienimuotoisen toiminnan ilmoitusvelvollisuudesta on järkevä luopua.

Oma- ja valvontasuunnitelma

Eläinlääkäriliiton mielestä oma- ja valvontasuunnitelmien hyväksymisestä ei tule luopua. Ennakkohyväksynnän ansiosta oma- ja valvontasuunnitelmien taso on parantunut ja joissain tapauksissa toimija on tässä vaiheessa saanut hyvinkin oleellista tietoa hygieenisistä toimintatavoista. Sen sijaan oma- ja valvontasuunnitelmien sisältöä tulee tarkastella uudestaan erityisesti pienimuotoisen ja vähäriskisen toiminnan osalta. Perusasiat hygieenisessä tuotantotavassa tulee olla kunnossa, mutta liialliset vaatimukset saattavat tehdä valvonnasta vain byrokraattisen toimenpiteen. Esityksen perustelussa todetaan, että hyväksytyä oma- ja valvontasuunnitelmaa ei helposti muuteta, vaikka tämä olisi tarkoituksenmukaista. Eläinlääkäriliiton mielestä valvonnan yhteydessä toimijoiden tietoon pitää saattaa, että oma- ja valvontasuunnitelma ei ole kertaalleen tehtynä ja hyväksyttynä lopullisesti valmis, mikäli tämä on toimijalle epäselvää.

21 §

Eläinlääkäriliiton mielestä velvoite julkistaa elintarvikevalvonnan tulokset on periaatteessa kannatettava. Ennen täytäntöönpanoa tulee kuitenkin varmistua siitä, että toimijoita kohdellaan tasapuolisesti ja kuluttajille tuotetaan oleellista tietoa. Mikäli julkaiseminen aiheuttaa epäselviä tilanteita, voi myös kuluttajien saama viesti valvontatiedoista olla epäselvä.

43 §

Eläinlääkäriliitto ei kannata esitystä laajentaa tarkastamattoman lihan toimittamisesta vähittäismyyntiin. Kuluttajien tulee voida luottaa elintarvikkeiden laatuun ja turvallisuuteen ja tarkastamattoman lihan myyntiä ei voi pitää näiden kannalta hyvänä.

Sanna Hellström
puheenjohtaja

Mika Leppinen
toiminnanjohtaja